

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

**СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА**

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ**

(Суми, 21-22 квітня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

бессмертна, потому что в ней находится знание о формах, а по Платону – идеи.

Аристотель – великий подвижник познания, «прекрасного и достойного» человеческого деяния, писал, что наше знание о душе – одно из возвышенных и удивительных. Пророчество древнегреческого философа о том, что познание души (или сознания в современном понимании) во многом способствует «познанию всякой истины, особенно же познанию природы» остается актуальным и созвучным нашему, как многим кажется, искусственному подходу: как бы мы не понимали сознание, оно будет выступать основным орудием и предпосылкой анализа.

1. Аристотель. О душе // Аристотель. Соч. в 4 т. – Т.1 / Под ред. В. Ф. Асмуса. – М.: Мысль, 1976. – С. 369-448.
2. Фрагменты ранних греческих философов. Ч. 1. – М.: Наука, 1989. – 576 с.
3. Платон. Федр // Платон. Соч. в 3 т. – Т. 2. / Под ред. А. Ф. Лосева. – М.: Мысль, 1970. – С. 157-221.

ТЕОРІЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В ОБГРУНТУВАННІ ПРИЧИН ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ

Забродіна К. О., *студентка гр. СП-41*
(*Сумський державний університет*)
Опанасюк В. В. *к. політ. н., доц.*
(*Сумський державний університет*)

Людський капітал – це головний фактор формування практичних навичок та запасів мотивацій і здібностей, отриманих у процесі утворення і практичної діяльності людини. Відповідно до неокласичної економічної теорії накопичений людський потенціал є найважливішою передумовою економічного розвитку країн, тому міжнародне переміщення робочої сили з однієї країни в іншу впливає на темпи економічного зростання. При цьому основною причиною міжнародної трудової міграції є міждержавні розбіжності в оплаті праці.

В теорії людського капіталу суттєвого значення набуває поняття “внутрішні норми віддачі”, яке разом із нормами прибутку на капітал дозволяють оцінювати ефективність людських інвестицій, в першу чергу – в освіту й виробничу підготовку. Теоретики людського капіталу виходять з уявлення, що при вкладенні коштів у підготовку й

освіту учні та їх батьки ведуть себе раціонально, зважаючи відповідні вигоди і витрати. Подібно звичайним підприємцям, вони зіставляють очікувану граничну норму віддачі від таких вкладень з прибутковістю альтернативних інвестицій (відсотками за банківськими депозитами, дивідендами з цінних паперів і т. д.). Теорія людського капіталу дає змогу поглянути на робочу силу, як на головний фактор економічного зростання, оскільки в умовах технологічної революції ефективність будь-якого виробництва, головним чином, залежить від якості, мотивації і характеру використання трудових ресурсів вцілому та окремого працівника, зокрема.

Теорія людського капіталу здобула популярність на Заході, а її автори Т. Шульц і Г. Беккер були удостоєні Нобелівської премії з економіки.

Згідно з поглядами Г. Беккера, викладеними ним у його фундаментальному дослідженні “Human Capital: A Theoretical and Empirical Analysis, with Special Reference to Education”, витрати на освіту, навчання, медичне обслуговування тощо є інвестиціями в основний капітал. Ці витрати продукують людський, а не фізичний або фінансовий капітал. Освіта та навчання при цьому є найважливішими інвестиціями в людський капітал [1, с. 17]. Зрештою, Г. Беккер доводить, що шкільне навчання, курс комп’ютерної підготовки, витрати на медичне обслуговування, лекції про достоїнства пунктуальності та чесності – це теж капітал у тому сенсі, що він поліпшує здоров’я, підвищує доходи, а також збільшує задоволення людини від літератури протягом більшої частини її життя.

Ідею необхідності здійснення інвестицій в освіту підтримав Т. Шульц, який обґрунтував, що такі інвестиції сприятимуть підвищенню рівня продуктивності праці працівників і, відповідно, збільшенню добробуту суспільства. Концепцію людського капіталу Т. Шульц використав для аналізу перспектив зростання країн із низьким рівнем доходу, для яких, на його думку, традиційних концепцій економіки недостатньо.

Останні два десятиліття характеризуються ускладненням зовнішнього організаційного середовища, змінами темпів зростання та посиленням конкуренції на світових ринках. Це вимагало пошуку нових шляхів у підвищенні ефективності. Між усіма організаційними ресурсами саме людський потенціал являється одним з головних ресурсів, що приховує у собі найвагомійший резерв для поліпшення сучасної організації.

Таким чином, людський фактор є об'єктом найважливіших інвестицій. Теорія людського капіталу вивчає розвиток і вдосконалення людських ресурсів. Одним із найважливіших розділів при цьому стає сучасний аналіз пропозиції праці на світовому ринку, що тісно пов'язано з процесами трудової міграції.

1. Becker Gary S. Human Capital : A Theoretical and Empirical Analysis, with Special Reference to Education / Becker Gary S. – 3-d ed.– Chicago : University of Chicago Press, 1993. – 390 p.

НУЖНО ЛИ РОБОТУ ЧИТАТЬ И. КАНТА?

Зинченко Д.В., студент гр. ЕС-41
(Сумский государственный университет)

Опанасюк В. В. к. полит. н., доц.
(Сумский государственный университет)

Люди привыкли жить, придерживаясь определенной цепочки жизненных событий: детский сад – школа – университет – работа – семья – дом – машина – старость – внуки – смерть. Большинство из нас, даже не подозревая, автоматически программируются на общепринятые нормы поведения в жизни. Действительно, живя в обществе, человек не может быть свободным от законов этого общества. Большинство людей соглашается, что правовой закон – это важно, но многие не обращают внимание и, соответственно, не рассматривают морально-этическую сторону вопроса.

В “Критике практического разума” И. Кант пишет: “Две вещи наполняют душу всегда новым и все более сильным удивлением и благоговением, чем чаще и продолжительнее мы размышляем о них, – это звездное небо надо мною и моральный закон во мне... Первое начинается с того места, которое я занимаю во внешнем, чувственно воспринимаемом мире... Второе начинается с моего невидимого Я, с моей личности и представляет меня в мире, который поистине бесконечен... [2, с. 498]”.

Таким образом, философия Канта помогает нам постичь духовно этот быстроменяющийся мир, влиять на формирования массового сознания, человеческое Его, отношения с другими людьми, поведение в обществе. Основной направленностью философии Канта является изучение человека и поиск его места в этом мире.